

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Praha 10, Tolstého 2a/1353

Tolstého 2a/1353, 101 00 Praha 10

Identifikátor školy: 600 040 852

Termín konání inspekce: 22. a 23. října 2003

Čj.:	01 2261/03-1005
Signatura:	sa0ax106

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Předškolní zařízení, které je zřizované Městskou částí Praha 10, Vršovická 68, Praha 10, sdružuje mateřskou školu s kapacitou 120 dětí a školní jídelnu s kapacitou 120 jídel. Zařízení je příspěvkovou organizací. Hygienická kapacita školy je stanovena na 24 dětí v jedné třídě a tomuto počtu také odpovídá výjimka z počtu dětí (oproti vyhlášce o mateřských školách) stanovená v dohodě se zřizovatelem na celkem 96 dětí (4 třídy po 24 dětech). V současné době je zapsáno o dvě děti méně. Třídy jsou rozděleny podle věku dětí.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Pedagogický kolektiv tvoří osm učitelek včetně ředitelky školy. Vyjma jedné, která má vysokoškolské vzdělání v jiném oboru, splňují všechny podmínku odborné a pedagogické způsobilosti. Ředitelka má rovněž vysokoškolské vzdělání předškolní pedagogiky. Všechny učitelky pracují na plný pracovní úvazek. Od poslední inspekce v prosinci 2002 došlo k dalším personálním změnám. Dvě učitelky odešly, jednu nahradila zkušená učitelka (která působila v jiné mateřské škole), na místo druhé se vrátila kmenová učitelka po mateřské dovolené. Kolektiv zatím stále není stabilní.

Chod školy je upraven organizačním řádem, který však není aktualizován. Byl vytvořen před dvěma lety, takže obsahuje neplatné údaje (jména učitelek, které již v zařízení nepracují a pod). Rozpis služeb učitelek není ve dvou třídách plně funkční, protože učitelky nastupují několikrát v týdnu na odpolední službu v 10:30 hodin, tedy v době, kdy jsou děti již půl hodiny na vycházce. Přenos informací mezi ředitelkou a zaměstnanci je v současné době neúčinný, protože ředitelka se vzhledem k narušeným interpersonálním vztahům orientuje zejména na písemnou formu komunikace. Tím není zajištěna pružnost a přesnost sdělení, ani funkční spolupráce učitelek mezi sebou. Podobně delegování pravomocí ztrácí opodstatnění, protože ředitelka nemá k polovině pedagogů důvěru a nemůže jim proto důležité úkoly svěřit. Většinu řídicích povinností musí vykonávat sama. Dostává se tak do časové tísně, která zpětně negativně ovlivňuje plnění vzdělávacího programu školy.

Ředitelka školy si uvědomuje důležitost klidné pracovní atmosféry a snažila se jí v uplynulém období zajistit. Protože se tato snaha míjela účinkem, rezignovala na systematické vedení i kontrolu. Reaguje pouze na akutní provozní či organizační záležitosti, kvalitu výchovně-vzdělávací práce ani vedení nekvalifikované učitelky se od poslední inspekce nevěnovala. Na pedagogických radách řeší zejména problematické vztahy mezi zaměstnanci, popřípadě administrativní úkoly. Z rad, které se konaly v letošním školním roce, nejsou pořizeny záznamy. Adekvátně nereagovala ani na výsledky inspekční činnosti v prosinci minulého roku, takže mnohé nedostatky z té doby přetrvávají (např. nedostatečné metodické vedení pedagogů,

nevyužívání pedagogických rad k řešení pedagogických problémů, nedostatky ve vedení povinné dokumentace, nedostatečná analýza plnění vzdělávacího programu a další). Také v oblasti dalšího vzdělávání je situace neuspokojivá, nikdo z pedagogů se v uplynulém školním roce nezúčastnil žádné vzdělávací akce.

Ředitelka má vypracovaná kritéria hodnocení zaměstnanců. Vzhledem k narušené atmosféře však ztrácejí smysl. Principy sebehodnocení jsou částečně popsány ve školním programu, realizace však zatím nezačala.

Personální podmínky jsou z hlediska odbornosti pedagogů velmi dobré. S ohledem na zjištěné přetrvávající nedostatky v oblasti vedení zaměstnanců a v oblasti spolupráce jednotlivých členů kolektivu jsou hodnoceny jako vyhovující.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program s názvem „Rok pohádek paní Hudby“ zpracovala ředitelka dle struktury Rámcového programu pro předškolní vzdělávání. Hlavní cíl je předznamenáním projektu „Harmonie“ a stanoví pro současný školní rok rozvoj hudebnosti dětí. Východiskem k uskutečňování tohoto projektu je jeden z dalších stanovených vzdělávacích cílů, a to zlepšení vztahů v pedagogickém kolektivu a nastolení týmové spolupráce. Vzdělávací a tematické záměry vycházejí ze schopností učitelek v instrumentální i interpretační oblasti. Na nich jsou postaveny třídní programy, které vycházejí buďto z myšlenkových map, nebo jsou v nich navržena podtémata dle ročních období.

Přílohy programu obsahují dílčí plány pro všechny oblasti chodu mateřské školy (školní řady, projekty, plány pedagogických i provozních porad i kontrolní činnosti ředitelky). Jejich zpracování však není aktuální (bylo vytvořeno pro loňský školní rok) a některé projekty ani plánované porady a kontrolní činnost nejsou v praxi realizovány.

Vzdělávací program školy je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná i dílčí dokumentace mateřské školy je vedena se závažnými nedostatky (evidence docházky uvádí dvě děti, které již druhý měsíc bez prokazatelné omluvy nenastoupily, v přehledech výchovné práce řada zápisů chybí, školní řád a rozdělení osobních úkolů učitelek není aktualizováno vzhledem k novému složení pedagogického kolektivu, ve stanovení metodických pokynů jsou chyby v doporučeném postupu apod.).

Povinná dokumentace školy i dokumentace prokazující naplňování programu vykazují závažné nedostatky.

Kontrolní činnost ředitelky není v praxi smysluplně uskutečňována, důvodem jsou narušené vztahy v kolektivu, a tím i absence komunikace mezi dvěma vzniklými skupinami. Písemná forma, kterou ředitelka volí, není funkční, přemíra příkazů je sice podepřená zákonnými normami, ale chybí jejich datování i podpisy učitelek. Opatření, která by měla situaci řešit, jsou hlavní náplní posledních porad, ale jsou neúčinná. Velmi stručné hodnocení uplynulého školního roku obsažené ve výroční zprávě vyznívá pozitivně, ale neodpovídá skutečnosti.

Systém kontroly plnění vzdělávacího programu je neúčinný.

Organizace denních činností je zpracována s ohledem na potřeby dětí, doporučený program však není všemi učitelkami plně respektován (ukončení her, dlouhé organizování hygieny

apod). Psychohygienické podmínky jsou obecně vzhledem k dětem zajišťovány, pro spontánní aktivity je vyhrazena dostatečně dlouhá doba, řízené činnosti mají až na výjimky převážně formu skupinovou, integrovanou do her. Nedostatkem je nefunkční pitný režim.

Informační systém vůči rodičům je účelný v podobě osobních každodenních kontaktů. Méně funkční je forma písemná (vývěsky, které obsahují dokumenty z loňského školního roku) a elektronická (webové stránky nabízejí aktivity, které škola již neorganizuje). Svou úlohu dobře plní informace v dětských šatnách o dění v jednotlivých třídách.

Organizace výchovně-vzdělávací práce převážně odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání. Informační systém vůči rodičům není plně funkční.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Kvalita vzdělávací práce školy není příliš ovlivňována nekvalifikovaností jedné z učitelek (drobné nedostatky jsou spíše v neznalosti moderních metod a forem práce), ale je negativně ovlivňována nesouladem v kolektivu, který brání přenosu informací, neumožňuje vzájemné hospitace, konzultace apod. Rivalita, která v kolektivu vznikla, podporuje důsledné dodržování pracovní doby a naplňování povinností, vyplývajících z pracovních náplní učitelek, je však na překážku ve vzájemné zastupitelnosti i v účasti na dalších společných akcích školy apod.

Spontánní a řízené činnosti

Společným faktorem organizace spontánních činností je podnětné, dobře vybavené prostředí pro hry dětí. Učitelky do her zařazovaly i skupinové řízené činnosti, většinou výtvarného charakteru. Hry ostatních dětí pak byly učitelkami méně zohledňovány. Většina dětí však měla při příchodu do třídy možnost zvolit si hru dle svého přání (důraz byl kladen na úklid hračky po skončení hry, někdy na úkor jejího dalšího kvalitativního rozvoje). Učitelky ve většině tříd dokázaly hru dětí podporovat verbálními podněty, částečně i partnerským zapojením. Pouze v jedné třídě učitelka hru korigovala vzhledem k zapojení všech dětí do her, ale bez podpory emočního zaujetí a seberealizace. Také zařazení individuálního nácviku psaní číslic u nejstarších dětí neodpovídalo cílům předškolního vzdělávání ani věkovým zvláště dané věkové skupiny. Prostor pro hru byl ve všech třídách dostatečně široký. Hodnocení her i výsledků skupinových činností bylo učitelkami provedeno ojedinele (v jedné třídě bylo adresné i zobecňující a děti uspokojilo).

Následující řízené pohybové činnosti měly formu her a rozcviček. Účastnily se až na výjimky (nezadaptované dítě) všechny děti, pohyb jim přinášel radost a uvolnění. Úroveň organizace i nároků učitelek se různily, zatímco děti střední věkové skupiny úspěšně prováděly náročné změny směru ve vázaných skupinách, starší děti si v kruhu vzájemně předcvičovaly, bez požadavků učitelek na přesnost provádění cviků, procvičení všech svalových partií či zátěž. Také rytmus hudebního doprovodu nebyl zcela v souladu s prováděnými cviky, takže se stával spíše kulisou. Více motivující byly formy hudebně pohybových činností ve třídách, kde si děti hry samy vybraly. Živý hudební doprovod (hra učitelky na klavír) pak plnil svou funkci lépe, než doprovod reprodukováný. Cvičení nejmladších dětí bylo organizačně i metodicky velice vhodné včetně vedení dvou pohybových her v závěru.

Organizace přechodů nebyla ve všech třídách jednotná, některé učitelky více přihlížejí k osobním potřebám dětí a podporují rozvoj samostatnosti (hygiena, WC, příprava stolování), v jedné třídě byla organizace ze strany učitelky řízena na úkor vymezeného času pro další činnosti (prostoje, nutnost čekat na ostatní).

Skupinová forma řízených aktivit umožňovala individuální přístup učitelek k jednotlivým dětem a byla vzhledem k obsahu činností vhodná (u nejmladších dětí seznamování s technikou malby,

střední věková skupina pak pokládání plochy). Frontální formy řízených činností měly kvalitu různou, dle použitých metod, motivace i schopnosti učitelek vcítit se do připravených rolí. Úspěšná byla činnost ve třídě střední věkové skupiny, neboť umožnila všem dětem aktivní účast, byla pro ně vhodně zvolena námětem i náročností. Děti se realizovaly pohybově i verbálně, učitelka byla motivujícím spoluhráčem. Naopak ve třídě starších dětí byla řízená činnost zcela v režii učitelky, forma byla didaktická, převažoval verbální projev učitelky, aktivita všech dětí byla umožněna až při spontánním přednesu básně. Náročnost byla vzhledem k věku dětí nízká a činnost je emočně nezaujala. V další třídě nejstarších dětí umožňovala činnost (práce s grafickými listy) dětem jejich aktivní zapojení, učitelka však nepřihlížela k individuálnímu tempu jednotlivých dětí a kladla zbytečně důraz na abstraktní poznatky o přírodě.

Spontánní činnosti mají velmi dobrou úroveň, činnosti řízené dosahují dobré úrovně.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací práce

Pohybové dovednosti většiny dětí odpovídají věku. Také jemná motorika je učitelkami přiměřeně rozvíjena. Sebeobslužné dovednosti nejsou ve všech třídách stejně důsledně podporovány, ale v těch třídách, kde je dětem dána v tomto směru důvěra, jsou výsledky velmi dobré. Dovednosti řečové a jazykové jsou na dobré úrovni, ne vždy však učitelky poskytují dětem dostatečnou příležitost k samostatnému vyjadřování. Schopnosti dětí spolupracovat při hře či plnění úkolu jsou velmi dobré, zejména u prostřední věkové skupiny.

Celková úroveň průběhu a výsledků vzdělávání je dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou v souladu s údaji ve zřizovací listině.

V rámci inspekční činnosti byl rodičům dětí zadán dotazník. Z vyplněných lístků vyplývá, že většina rodičů, kteří se ankety zúčastnili, je s úrovní mateřské školy spokojena. Výhrady, které se v dotaznicích objevily, byly méně významné (např. k vybavení školy, k neplatným údajům na webových stránkách školy, k nedostatečnému pitnému režimu, k absenci školy v přírodě a pod). Pouze ojediněle si rodiče uvědomují nedobré vztahy v kolektivu zaměstnanců.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. SKU 9025/2002 s účinností od 1. 12. 2002
2. Zřizovací listina Městské části Praha 10 ze dne 21. 6. 2001
3. Dohoda o stanovení počtu tříd a počtu dětí uzavřená mezi ředitelkou školy a zřizovatelem ze dne 7. 5. 2003
4. Přehledy o docházce dětí za školní rok 2003/2004
5. Přehledy výchovné práce za školní rok 2003/2004
6. Evidenční listy zapsaných dětí

7. Záznamy o dětech za školní rok 2003/2004
8. Doklady o vzdělání všech pedagogů mateřské školy
9. Provozní řád, organizační řád
10. Rozpis služeb učitelek na školní rok 2003/2004
11. Záznamy z pedagogických rad (za školní rok 2002/2003)
12. Hospitační záznamy (za školní rok 2001/2002)
13. Kritéria hodnocení pracovníků školy
14. Školní vzdělávací program včetně příloh
15. Výroční zpráva školy za školní rok 2002/2003
16. Kniha úrazů

ZÁVĚR

Personální podmínky mateřské školy nejsou příznivé. Kolektiv sice splňuje až na jednu výjimku podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, je však nestabilní, nejednotný a v poslední době i zneprátený. Ředitelka se snaží tyto interpersonální problémy odstranit, zatím však bez úspěchu. Její řídicí a kontrolní činnost není systematická, takže nedostatky zjištěné při poslední inspekci nebyly odstraněny.

Pro výchovně-vzdělávací práci je charakteristické, že se všechny učitelky snaží vytvářet přátelskou atmosféru a poskytovat dětem řadu podnětů. V dalších aspektech (užívané metody a formy, způsob organizace, podpora samostatnosti dětí) se však kvalita jejich vzdělávacího působení liší, celková úroveň není vyrovnaná a tomu také odpovídají rozdílné výsledky u dětí. Příčiny jsou nejen v odlišných zkušenostech učitelek a v jejich různé ochotě se dále vzdělávat, ale také v nedostatečném metodickém vedení ředitelky školy.

Od poslední inspekce v roce 2002 došlo v mateřské škole ke zhoršení v celé oblasti personálních podmínek.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Alice Bláhová	Alice Bláhová v.r.
Členka týmu	Mgr. Stanislava Vandová	St. Vandová v.r.

V Praze dne 6. listopadu 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6. listopadu 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Antonie Garnolová

Mgr. Antonie Garnolová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Arabská 683, 160 66 Praha 6. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	26. 11. 2003	01 2261/03-1005
Zřizovatel – M.č. Praha 10	20. 11. 2003	M. Janeček

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.